

iti v boj? Prašanje so podpisali skoro vsi štajerski, nemški in nemškutarski poslanci ter se nahajajo med njimi tudi Forregger, Duhač in Seidl. Ti gospodje so torej trdi turkoljubi in želijo krščanskim Slovanom večno robstvo pod turškim trinoštvom. Liberalni dunajski poslanci pogovarjajo se tudi o novi kazenski postavi ter so za to, da bi se smrtna kazen čista zatrla. No, mnogovrstni sedanji morivei, telovaji itd. med nami bodo tega najbolj veseli; pridnih državljanov življenje pa pride še v večjo nevarnost. Morivei bodo lahko drznejši, ker se jim ne bo treba bati za lastno življenje. — Na južnem Tirolskem so pri volitvah propali italijanski liberalci; za državni zbor izvoljeni so 3 konservativci in zvesti Avstrijani; nemškim liberalnim listom se je to hudo v nos zakadilo. — Advokati avstrijski so imeli v Gradcu splošen shod, pri katerem so se pogovarjali in sklepali o svojih stanovskih zadevah. Dobro, ali zakaj bi se pa kaj enakega kmetom ne dovolilo? — Saksonski kralj je prišel našega cesarja obiskovat. — Hrvatski sabor je sklenil pismo do svitlega cesarja, v katerem zahteva združenje Dalmacije, mesta Fiume ali Reke, in vojaške granice z Hrvatsko: ob enem prosi, naj svitli cesar tudi svojo velemoč položijo na stran osvobodjenja turških kristijanov izpod turškega jarma. Magjari so pa pretečeni teden slavili Turke in turške zmage; mesta so razsvetili, potem pa na čast turškim zverinam govorili, peli in pili, c. kr. oficirjem, škofom, mešnikom itd., ki niso bili turkoljubja pijani, pa vbijali šipe na oknih; tudi v Sombotelju in v Kaniži so razsajali. V Peštu so po ulicah v procesiji nosili zastavo z napisom: Rusi so uničeni — eljen a Törek. Dobro, Slovani si bomo magjarsko pobratimstvo z divjim in zverinskim Turkom v trenutku, ko se gre za osvobodjenje tužnih naših slovanskih bratov na Turškem, zvesto zapomnili. Turk še se ni obranil ruske sile, slovanski meč ni zlomljen.

Vnanje države. Ruski narod tirja, naj car vojsko nadaljuje, dokler ne bo Turk iz Evrope izgnan, naj velja, kaj velja. — Nemški cesar hoče Francozem vzeto Alzacijo in Lotringijo združiti z Badenskim. Hanoveranci in Bavarci postajajo čedalje bolj nezadovoljni; prvi so v poslanca izvolili Lethe-ja, iskrenega nasprotnika Prusov, drugi pa tožijo, da imajo sedaj silne dače in vendar zopet pomanjkljiv 16 milijonov; prej so vsako leto nekaj prihranili. Sicer so pa nekateri Nemci postali prav pesji lizuni; Bismarkov pes „Nero“ je erknil in nemški pesniki mu pojejo žalostinke. Tako častijo Bismarka, preganjalca sv. Cerkve! Pred volitvami je izdal francoske republike predsednik, general Mak-Mahon, oklic, v katerem volilec na srce polaga, naj izvolijo pametne, za mir, pravico in red vnete može, sicer jim jih pošlje zopet domov. Resni oklic je Francozem bil res potreben! — Angleži bi radi Avstrijo dobili na svojo stran, da bi Rusom nadaljevanje vojske proti Turkom zabranili; se jim bržčas ne bo posrečilo.

Ruski-rumunski-črnogorski-turški boj.

Junaški Rusi držijo Plevno, Bjelo in Šipko, dokler jim ne dojde vsa garda in pritisnejo tudi Srbi na Turka. Pred Plevno gromi 320 ruskih in rumunskih kanonov; 18. sept. so se Rumuni naglo hotli polastiti najbližnje turške redute pri Grivici, se jim pa ni posrečilo, zgubili so 400 mož; ali tudi Osman je 17. in 20. sept. zastoj napal Grivico, bil je hudo tepen; vse njegove zgube znašajo do sedaj 12.000 mož; 23. sept. mu je Huci-paša prignal od Zofije in Vidina 10.000 mož in precej živeža in streliva; Rusi so pa med tem dobili 2 diviziji garde, tretja je ostala pri Bjeli in pomnožila vojsko cesarjevičevo, ki je silen napad Mehemed-paše pri Cerkovni 21. sept. slavno odbila; palo je 2000 Turkov; ruski general Tatičev se je posebno odlikoval; ta zmaga je velevažna; kajti vsled nje je Mehemed-paševa vojska, 80.000 mož močna, ustavljena in ne more pri Dragovi črez Jantro prodreti, da bi Ruse razklala na 3 kose in zlasti ruske junake v Trnovi in Šipki odrezala. Tukaj se je 17. sept. unel strahovit boj. Sulejman-paša je z sultanovo gardo in z arabskimi regimenti šanco sv. Nikolaja v Šipki ljuto napal; kakor divje mačke so Turki plezali po strminah in skalah do ruskih šanc, toda po 6urnem boju so jih Rusi zastrmoglavili v globočine; 3000 Turkov je obležalo mrtvih. Če te prištejemo prejšnjim turškim zgubam v Šipki, moramo reči, da je Sulejman ondi zgubil že 24.000 mož. Ruse je komandiral general Radecki in je od carja dobil zlato sabljo z briljanti obsejano. Tudi mu je poslal 1 divizijo garde v pomoč. Pri Silistriji skušajo Turki črez Donavo vdreti v Rumunijo, toda opravili ne bodo veliko, ker je general Cimerman preveč blizu Silistrije in bo kmalu imel 60.000 mož. V Aziji se bode tudi brž začelo živahnije gibati, v Abalčik je došlo 20.000 in v Aleksandropol 25.000 Rusov. V Bolgariji razsajajo Turki strašno, in vsajijo Bolgare vsaki den, drevesa okoli Adrijanopolja so polna bolgarskih obešancev; v Filipopolju so 19. sept. obesili 21 ljudi, med njimi 4 mešnike, 2 učitelja in 1 doktorja zdravilstva, ki je v Pragi študiral.

Za poduk in kratek čas.

Črtice iz slovanskega bojišča v Aziji in Evropi.

XIII. Med ruskimi generali sedaj po pravici najbolj slovi še le 32 let stari Dimitrij Skobeljev, mož nenavadne bistroumnosti, junaške srčnosti in silne navdušenosti za sveto slovansko reč. S svojim očetom, ki tudi komandira v Bolgariji, je obiskal Severno-Ameriko ter opazoval, kako so se tam mošnji generali vojskovali v veliki vojski zoper južne upornike. Letos je dobil poseben oddelek vajakov, večidel samih brzih konjenikov in hitrih strelcev. Ž njimi je bil podredjen knezu Imeretinskemu ter je mnogo pripomagal, da so bili Turki

pred Lovacem tepeni, iz mesta vrženi in razbiti. Ko se je začel 3. boj pred Plevno, je kmalu zapazil, kder je Turkom najnevarniša stran, namreč tam, kder se Sofijska steza iz Plevne vije vun proti mostu črez Vid. Tukaj so napravili Turki 4 šance, da bi zamogli varno pomikati se nazaj, če bi treba bilo Plevno zapustiti. To je Skobeljev brž zapazil ter sklenil šance vzeti, Turka zgrabiti od zaja in mu vsak pobeg storiti nemogoč. Ko se je 11. sept. na krvavo delo pripravljaj, mu naglo prilomastijo Turki vun iz šanc nasproti ter se vržejo na njegove bataljone z strahovitim krikom: alah! alah! Hotli so ga kar podreti in poteptati. To je bilo okoli 11. ure dopoldne. Toda Skobeljev je Turke strahovito sprejel. Iz kanonov, katere je zadi na višini imel nastavljenih, je dal v nje vsipati točo krogelj in granatov; cele vrste Turkov so mrtve obležale in sledečim napoto delale; ko pa ti vendar čedalje bolj prodirajo, ukaže Rusom z bajonetom vdreti v Turke; to se je pa zgodilo tako naglo in krepko, da je sovražnik brž hrbet obrnil in bežal v šance nazaj; toda ruski pešaki so jim bili za petami in vderejo z Turki vred v prvo šanco ter jih tukaj vse posekajo. Prva šanca je bila v Skobeljevi oblasti. Dve uri poznej je vzel tudi drugo šanco in se je pripravljaj, da bi se polastil še tretje. Bila je že 5. ura popoldne. Nekaj časa so kanoni gromeli, potem se je pa začel naskok ali kakor naši vojaki pravijo „šturm“. Svoje bataljone je uredil po ameriški šegi: stala je kompanija za kompanijo; ko je prva začela omagovati, morala je druga naprej itd. Dveh regimentov bataljoni so se že borili, toda ogenj turških pušek jim je branil prodirati; Skobeljev vzame iz rezerve še 2 regimenta, pa tudi ni zdalo. Sedaj pokliče brigado svojih ljubljencev, junaških strelcev; on sam zasede konja belca — Skobeljev jaše samo na belih konjih, kakor da bi hotel z tem pokazati, da je vselej le premagavec, nikoli premaganec — ter jih pelja v boj, na smrt ali zmago! Mogočni urá, urá klici pretresejo zrak, ko vojaki vidijo, da jih ljubljeni Skobeljev sam vodi ter se kakor silna reka zavalijo proti turški šanci. Kakor če jeseni oster veter ajdine snopiče podira, tako padajo na tla junaki od krogelj zadeti; toda ostali hitijo naprej, preskočijo graben, drapljejo navzgor po šanci in zabadajo Turka. Sedaj se zvrne Skobeljev belec v globoki graben; konj je razbit, ali Skobeljev vstane, zgrabi rusko zastavo, jo nese krepko naprej in jo posadi na šanco, ki je v tem trenutku vzeta. Skobeljev je ta den sijajno zmagal, vzel je 3 šance, četrte lotiti se ni bilo moč; tema je nastala, zemljo pa je pokrivalo zraven neštevilnih turških mrličev više 2000 ubitih ruskih junakov.

Kakor smo zadnjič poročali, bilo je vse Skobeljevo junaštvo zastoj, ker je drugi den 12. sept. moral dve šanci zopet Turkom pustiti. Osman-paša je namreč 40.000 mož proti Skobeljevu v noči zbral in ga začel iz četrte šance in iz ceste v

Sofijo grozno napadati. Skobeljev je milo prosil, naj se mu pošlje pomoči; ali trdovratni general Levicki mu ni poslal še niti enega bataljona ne, akoravno je imel celo reservo še na razpolaganje in le eno uro hoda do Skobeljevih junakov. Učeni vojaški profesor in prav za prav butelj Levicki je namreč mislil, da hoče Osman-paša kde drugod prodreti. Skobeljev prosi samo za eden regiment, pa tudi ta mu se ne pošlje. Med tem so njegovi junaki strahovito trpeli, 5000 jih je palo; celi bataljoni so pod turškimi krogli preminoli, kakor da bi pihal. Od enega bataljona je ostalo 160 mož, od ene kompanije pa samo 40. Razun enega obrsta in stotnika so pali vsi oficirji. Skobeljev sam je bil nepoškodovan sred strašnega ognja. Rusi so tako trdovratno branili dobljene šance, da so v tretji vsi rajši smrt storili, kakor da bi se bili umaknili. Proti večeru je prišlo 1000 mož na pomoč, a bilo je prepozno. Skobeljev bil je grozno razkačen. Sabljo mu je prekrhnila turška krogla, uniforma vsa blatna, lice od smodnikovega dima okajeno, oči vnete. Vrnivši se v svoj šotor na višini se nekoliko pomiri rekoč: „jaz sem storil, kar sem najbolje zamogel; več ni bilo mogoče; moj oddelek je uničen, mojih regimentov več ni, moji oficirji so mrtvi; pomoč se mi je odrekla, zgubil sem 3 kanone; ne karam nikogar; bila je tako božja volja!“ Ruski car je pa priznal junaštvo Skobeljevo in ga imenoval za general-lajtenanta, ter mu izročil komando črez 16. divizijo!

Uzrokov, zakaj se Rusi tako nesrečno bijejo in zakaj toliko brabrij ljudi brez uspeha v smrt pahajo, je mnogo in sedaj že zadosti znanih. Najvažniši je gotovo iskati v izredni nezmožnosti in ošabni trdoglavnosti višjih ruskih generalov. Ti gospodje malo ali nič ozira ne jemljejo na celó posebni način, po katerem se Turki vojskujejo in kako orožje da imajo. Kakor sedaj ruski generali delajo, to se ne reče komandirati, ampak neusmiljeno mesariti. Blizu 30.000 najhrabriših junakov so dali pri neumnih naskokih na strahovito utrjene turške šance uže razbiti; in še ti naskoki so bili edino le od Skobeljeva prav uredjeni in so torej imeli uspeh; drugi generali, Krilov, Zotov itd. so dali po enem bataljonu napadati, in kedar je ta bil že razklan, so poslali drugega v ogenj, in ko je bil ta uničen, moral je tretji v mesnicio. To je res medvedovo klanje. Prusi so v enakem slučaju celo drugače postopali. Namesto da bi bili šance pred Metzom napadali, so sami navozili šance okoli mesta ter ga trdno obkolili; naposled je Francozem zmanjkalo živeža in 160.000 mož se je moralo udati. Tako bi imeli Rusi delati, tem bolj, ker je napadanje na turške šance zavolj novih pušek magazinarc neizmerno nevarno. Magazinarc imajo 2 cevi, na prvo se strelja, iz druge se pa proti potiskavljejo patrone, katerih je po 20 v njej. Ko so te postreljane, se v drugo cev ali magazin vloži drugih 20 patron. Z takimi puškami so orožani turški vojaki, kateri se po grabnih okoli

šane poskrijejo, sovražnik mirno počakajo in ga potem, ko se je približal, z strahovito točo krogelj kar obsujejo. Iz tega pa je razvidno, da ruski generali Turkom bolje pogoditi ne morejo, kakor če jim vojake naravnost pred magazinarca pošljejo.

Smešničar 39. Nek grajšček je imel navado, da je po nedeljah in praznikih namesto k službi božji zahajal na lov; tudi se je rad hvalil, da je izvrsten strelec; večkrat je djal: meni se ne skriva noben zajec tako, da bi ga ne mogel najti. „Gospod, mu segne enkrat kmet v besedo, ko bi jaz bil zajec, bi se pa Vam vendar tako vedel skriti, da bi me ne našli!“ No, kam bi se pa skril, ga radoveden vpraša grajšček. „V cerkvo, mu odgovori šegavi kmet, tje bi me gotovo ne prišli iskat.“

Razne stvari.

(Za po toči 18. avg. poškodovane) so preč g. stolni prošt Fr. Zorčič darovali 5 fl., č. g. kanonik Kosar 5 fl., Slivniška fara 4 fl. 25 kr. Od cesarja poslani denarji so se že razdelili med poškodovance! Za ostale darove se bo kupilo zrnja!

(Politično gospodarsko društvo) pri sv. Lovrencu v Slov. goricah bo imelo prihodnjo nedeljo 30. sept. t. l. popoldne ob 3. uri v g. Koserjevem hramu javen občni zbor; — društveniki in prijatelji naj se v obilnem številu vdeležijo; vabi

odbor.

(Javno zahvalo) izrekam vsem prijateljem in sovrstnikom kmetom, ki so me na den moje dekoracije z svojo navzočnostjo počastili!

Anton Bežan, župan Šalinski.

(Lutrovski farovž) v Mariboru stoji 12.000 fl. Maribor je dovolil 200 fl., ker je 200 lutrovcev v njem. Za šolske sestre nam ni znano, da bi kedaj bil kaj dovolil!

(Moža zastrupila) z arsenikom je Franciška Reiter pri št. Ilu v Slov. goricah; obsodili so jo 10 let v ječo. Pravijo, da je bila od posestnika Čepeka zapeljana, ki je dobil 8 let ječe.

(† dr. Kocmuta) v Mariboru so včeraj jutro mrtvega našli v postelji.

(Huda povodenj) je bila v savinjski dolini, škode in nesreče je veliko; potreba hitrejšega popravljanja Savinjske struge tem bolj očitna.

(Zlato poroko) sta obhajala Jakob in Marija Topolnik v Kozlavih pri sv. Juriju na Šavnici; obdajali so nju 3 sini, 3 hčeri, 2 zeta, 2 snehi in 7 vnučičev.

(Nesramni prežarji) so v Lančivesi sred noči napali g. Korenove gostuvanišake, 5 ljudi ranili in še nevesto z nožem po čelu vrezali, mnogo jedil in pijače vrpali. Sodnija je najnesramnije pobaline že zaprla!

(Spremembe v Lavantinski škofiji.) Č. g. J. Zorko je imenovan za župnika v št. Miklavžu nad Laškimi in č. g. A. Belšak za župnika pri sv. Petru pri Radgoni. — Prestavljeni so č. gg. kaplani: A. Kreft v Vuzenico I., Fr. Smrečnik v Brašlovce I. (druga kaplanija v Brašlovcih ostane izpraznjena), A. Kukovič v Vojnik I. in A. Vodušek v Vojnik II. — V semenišče so v 1. leto sprejeti gg: Anton Aškerc iz Šmarjete pri Laškem, — V. Čepin iz Pilštanja, — Iv. Kociper od Velike nedelje in J. Košan iz Ponkve. Začetek je 1. oktobra. — Umrl je č. g. Iv. Šramel, dosluženi župnik, star 64 let.

(Za družbo duhovnikov) je vplačal č. g. Rakoše 11 gld. in s tem ustn. dopl.

Dražbe III. 1. okt. Jernej Čokelec; 4. okt. Blaž Dobnik v Trničah 4021 fl. 5. okt. Štefan Stern v Ješencih 7024 fl.; 9. okt. Martin Travnar v gornji Gorci.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

1 Hl. = 1^{ea}/₁₀₀ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78 ¹/₂ funta.

Mesta	Pšenica	Rž	Jedmen	Oves	Tursica	Proso	Ajda
	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.
Maribor . . .	10 —	5 90	5 20	3 10	6 50	—	6 80
Ptuj . . .	9 20	6 10	5 80	3 —	6 —	5 60	5 70
Ormuž . . .	8 80	6 80	5 40	3 55	5 —	7 80	4 60
Gradec . . .	9 95	6 45	5 68	2 80	6 45	—	6 50
Celovec . . .	9 43	6 34	5 68	2 90	6 12	4 46	7 22
Ljubljana . .	9 59	6 —	4 55	3 90	6 20	4 70	6 50
Varaždin . .	8 90	8 —	5 —	3 20	6 50	6 80	7 20
Zagreb . . .	9 —	8 —	3 80	4 —	6 10	6 20	6 50
Dunaj . . .	11 15	8 50	9 75	7 30	7 80	—	—
Pešt . . .	11 30	7 70	8 —	6 56	7 17	5 —	—

V Mariboru, meseca septembra 1877

P. T.

Vsled mojega vstopa v službo kot gimnazijalni profesor, dovoljujem si Vam na znanje dati, da bode moja tiskarna kakor doslej obstala pod imenom:

J. M. Pajkova tiskarna,

in da sem dal vodstvo in zaupanje mojemu prejšnjemu skušenemu tehničnemu voditelju, gospodu M. Jelovšku.

Pri tej priliki Vas prosim, da ohranite mojemu obrtu tudi v moji nenazočnosti dosedanje zaupanje ter se priporočam z vsem spoštovanjem udani

Jan. Pajk.